

Reflektion kring delkursen MSFM31 Kliniska praktik och lagstiftning HT 2017

Lena Jönsson

Beskrivning av delkursen

Kursen består av fyra praktikperioder under vardera tre veckor där de följer verksamheterna inom röntgen, nuklearmedicin, MR respektive strålterapi. Studenterna är under respektive praktikperiod placerade antingen i Lund eller i Malmö, men är under minst en period placerad på andra orten. Studenterna får även göra kortare besök i Helsingborg och Kristianstad.

Efter varje treveckorspraktik samlas studenterna och har en gemensam temavecka där olika områden såsom medicinsk etik, bildkommunikation, patientsäkerhet och förbättringskunskap samt offentlig upphandling behandlas. Studenterna har även ett genomgående tema om lagstiftning som återkommer under samtliga temaveckor. Under kursen ska de även skriva en praktikportfolio. De sista veckorna på kursen är avsatta till arbete med ett kommunikationsprojekt, färdigställande av praktikportfolion och ev. komplettering av de olika uppgifter som ges under temaveckorna.

Vidtagna åtgärder under hösten 2017 efter föregående kursvärdering

- Lagstiftningsuppgifterna har fördelats på fem istället för fyra seminarietillfällen där de två sista tillfällena har lagts in efter nyår för att minska arbetsbelastningen under praktikperioderna.
- Under lagstiftningsseminarierna har studenterna själva fått hålla i diskussionerna vilket fallit väl ut.
- Redovisningen av kommunikationsuppgiften har flyttats till sista veckorna på kursen dvs efter nyår för att minska arbetsbelastningen före jul.

Delkursvärdering för hösten 2017

Kursvärderingen har besvarats av 8 av 9 studenter.

Kursen som helhet

Studenternas synpunkter på kursen

- Kursen får helhetsbedömningen 4.6 av 5 ("mycket bra") av samtliga som besvarat enkäten. Studenterna anser att lärandemålen uppfyllts mycket bra med ett medelvärde på 4.4 på den femgradiga bedömningsskalan. En student anser att hen kanske till och med fått ut mer än vad som förväntades enligt lärandemålen.

- Studenterna tycker att de har relevanta och tillräckliga förkunskaper från tidigare kurser för att kunna ha en förståelse för de olika arbetsuppgifterna. En student påpekade att en del repetition särskilt av MR-teorin, behövdes.
- Studenterna anser även att delkursens innehåll i mycket hög grad (mv 4.9) är värdefullt för examensarbetet och för framtida yrkesutövning (mv 4.9). En student uttrycker det som att "det hade varit svårt att kastas ut i arbetslivet utan att ha gjort praktik."
- *"Bra med praktik parallellt med temaveckor, det var lärorikt."*
- *"Praktiken och lagfrågorna har sammanfattat och kompletterat den kunskap jag förvärvat under utbildningen."*

Praktikdelarna

Positivt

- Generellt är studenterna nöjda med praktikperioderna och med handlingen. Studenterna kände sig välkomna, väl bemötta och bekväma på praktikplatserna.
- Praktiska moment som upplevs som relevanta och en del av sjukhusfysikerns arbetsuppgifter uppskattas av studenterna och känns bra och lärorika.
- Någon student uppskattade att få arbeta självständigt med lite mer omfattande projekt som löper över hela praktikperioden.
- Auskultationer med tillhörande frågor som sedan diskuteras med handledaren uppskattas (NM Lund). Även friheten att själv avgöra när man kände sig nöjd med auskultationen och då arbeta med andra uppgifter upplevdes positivt (Rtg Malmö).
- Praktikperioden på Nuklearmedicin i Lund upplevdes som bra uppstyrd och med relevanta uppgifter.
- *"Till en början var det lite skrämmande att vi blev lämnade helt själva utan några vidare instruktioner, men detta ledde till att vi många gånger fick själva ta initiativet och prata med olika personalgrupper, vilket ledde till många bra konversationer. Men vid några tillfällen kändes det som vi inte fick ut någonting, vilket kan ha berott på att vi inte vetat vilka frågor som kan ställas. Vid sådana fall hade en lista på frågor hjälpt oss."*
- *"Arbetet med portfolio under praktikperioderna. Gjorde att jag kontinuerligt sammanfattade det jag gjort och lärt mig under perioden."*
- *"Bra handledare."*

Negativt

- Lite för lång tid med auskultationer på Rtg Lund (3 dagar) och på strålbehandlingen. Viss förståelse för detta finns men skulle kunna kortas ner menar några. Någon föreslår att en del av auskultationstiden kunde ersättas av någon praktikuppgift att arbeta med.
- En student skriver att hen fick ofta påminna aktuell sjukhusfysiker om att de skulle auskultera hos denne (strålbehandlingen).
- Brist på skrivplatser på NM i Malmö.

- Svårt att hinna med både praktikuppgifter och de uppgifter som löper mellan temaveckorna under någon period. Sena kvällar och helger för att hinna med arbetet.
- En kommentar från en av studenterna som *“Kanske inget jättestort problem som sagt, men jag märkte vid diskussioner med klasskamrater att ett visst område, exv nuklearmedicin o MR, kunde uppfattas väldigt olika beroende på var man gjort praktiken.”*

Temaveckorna

Positivt

- Flera studenter skriver att lagstiftningsfrågorna med tillhörande seminarier upplevs som mycket givande och lärorika. Fungerade bra att studenterna fick leda diskussionerna också.
- Mycket bra med patientsäkerhet, händelseanalys och förbättringsarbete.
- Upphandlingsarbetet var givande, men arbetsfördelningen lite snedfördelad och tiden kort. Roligt och lärorikt med rollspel under upphandlingstemat.
- Bra med fokus på sjukhusfysikers roll vid offentliga upphandlingar.
- Bra att de flesta delkurserna var så "aktiva", dvs att det var lite tid som gick till teori och föreläsningar. Istället fick vi studenter utföra uppgifter, hålla seminarier, diskussioner osv.
- Kommunikationsuppgiften var väldigt bra och dessutom väldigt rolig att göra.
- *“Händelseanalys- och förbättrings- uppgifterna var väldigt trevliga att göra och man lärde sig väldigt mycket. Väldigt trevlig och pedagogisk handledare också.”*

Negativt

- Temat med medicinsk etik upplevdes av någon som svårt. Flera menar att för stort fokus hamnade på teorier och detaljer. Mer fokuserat på vad som är väsentligt för en sjukhusfysiker
- Flera menade att etikuppgiften var lärorik med givande diskussioner men de ansåg också att för mycket tid gick åt för att hitta ett relevant etiskt dilemma under praktikperioden vilket skapade viss stress. Skulle kunna finnas ett urval av etiska dilemma att arbeta med ifall det inte enkelt dyker upp något under praktikperioden. *“Att hitta på ett dilemma ska inte vara det centrala, utan hur vi förhåller oss till det!”*
- En student ansåg att den generella föreläsningen om offentlig upphandling var på för avancerad nivå.
- Ojämn arbetsbelastning på rollspelet om offentlig upphandling - gruppen som fick agera upphandlare var tvungna att spendera mycket mycket mer tid än resterande.
- Olika uppfattning om hur arbets- och tidskrävande arbetet med att skriva sin praktikportfolio var. Någon uttryckte tveksamhet över betydelsen att skriva en portfolio.

Preliminär åtgärdsplan 2018

- Kursplanen kommer att skrivas om under 2018/2019.
- Avsikten är att ett kortare moment med föreläsningar och eventuellt någon övning kring sjukhusfysikernas beredskapsverksamhet kommer att läggas in i den kommande kursplanen. Detta kommer eventuellt att införas under vecka 2 eller 3 2019.
- Lagstiftningsuppgifterna kommer att i viss mån att ändras när den nya strålskyddslagen, strålskyddsförordningen och föreskrifterna kommer från SSM.
- För att minska arbetsbelastningen under andra praktikperioden, läggs första lagstiftningsseminariet under temavecka 1 och nästföljande under temavecka 3.
- Medicinsk etik har flyttats till temaveckorna 2 och 3 vilket ger en mindre arbetsbelastning under praktikperiod 2.
- Upplägget av avsnittet om medicinsk etik kommer att diskuteras med berörd lärare.
- Tydliggöra informationen till studenterna om att disponera sin arbetstid på ett noga planerat sätt. Perioder med lägre arbetsbelastning lämpar sig väl för att arbeta med portfolio och lagstiftningsfrågor som löper över hela delkursen.
- Förtydliga meningen med att skriva en portfolio, dvs att presentera ett urval av projekt samt att sammanfatta och belysa sitt eget lärande under praktiktiden. Portfolion är examinationen av praktikperioderna.
- Eventuellt kan praktikportfolion användas för någon form av muntlig redovisning.

Studenternas förslag på förändringar under praktiken

- Förändring i auskultationerna. Mer flexibilitet.
- Minskad arbetsbelastning så att både praktikuppgifter och lagstiftningsuppgifter hinns med.
- Medicinsk etik – ha en uppsättning av relevanta etiska dilemman för att undvika en onödig tidsåtgång till att leta situationer under praktiken. Mer fokus på att förmedla de olika etiska teorierna på ett tydligare sätt. Fokusera på det som är relevant i rollen som sjukhusfysiker. Etikuppgiften kanske kan ändras, så istället för hitta på olika case så kan man få ut olika cases som man i små grupper kan diskutera vilka

Diskussion kring delkursens omfattning och plats i programmet

Enligt kursvärderingarna har studenterna tillräckliga och relevanta förkunskaper för kursen.